

Det var faktisk saadan i Justitsminister Albertis Tid, at den Mand, der vovede sig frem med et Angreb, hvor megen Grund han end havde til dette Angreb, og hvor stort hans Materiale end var, kunde vente at blive sat paa Anklagebænken. Derfor var det, jeg fandt Anledning til, for øvrigt ikke alene paa mine egne, men ogsaa paa mine Meningsfællers Vegne, at sige til Landbrugsministeren: lad være med at spille forarget over, at der benyttes et stærkt Ord i Forbindelse med Deres Person. Lad os vende vort Blik tilbage til en Tid, der ikke ligger saa langt tilbage, og hvor de Mænd, der optraadte modigt og hensynsløst, men i Overensstemmelse med, hvad der krævedes af dem som offentlige Mænd, bleve satte paa Anklagebænken og bleve betegnede med Sprogets groveste Udtryk.

Den Tragedie, som jeg anser det for at være, at en hel Del Mænd fra de højeste Stillinger i vort Samfund ere styrtede og bogstaveligt talt styrtede saaledes, at man ikke øjner Mulighed for, at de kunne rejse sig igen saaledes, at de kunne komme til at indtage den tidligere Magtstilling, denne Tragedie vilde ikke kunne være udspillet, hvis man fra Regeringspartiet havde lyttet med lidt større Taalmodighed og Forstaaelse til den Kritik og de Angreb, der have været fremsatte mod Personen og mod Justitsministeren Alberti. Angrebene have jo været mangfoldige, og det skal nok vise sig ved en grundig Undersøgelse af alle disse Forhold, at alle de Angreb, der bleve rettede mod Alberti, vare begrundede. Man har ikke villet høre, og derfor har man maattet drage Lære af den Skade, der er forvooldt. Fremtidig vil en dansk Rigsdagsmand faa bedre Vilkaar at arbejde under end tidligere, thi Stillingen har i de sidste Aar været den, at naar en dansk Rigsdagsmand i Kraft af den Stilling, han havde, tillod sig at gøre et Stykke Arbejde for at rense ud, for at paapege Overgreb og Myndighedsmisbrug, var det næsten umuligt for ham at faa Ørenlyd for disse Angreb. Der vil blive let mindre i dette Ting, naar der fra den ene eller den anden Side rettes begrundet Kritik. Man vil blive tvungen til at høre efter, og det gode og naturlige, det er, naar danske Rigsdagsmænd tage sig af de offentlige Forhold, vil finde Forstaaelse i ganske anderledes Grad, end Tilfældet var tidligere.

Lad mig blot nævne en enkelt Ting. Lille kan den synes at være, men den er alligevel værd at erindre til Bedømmelse af de vanskelige Forhold, under hvilke en dansk Rigsdagsmand har maattet arbejde.

Jeg tillod mig for nogle Aar tilbage at rette en Henvendelse til Alberti, om jeg ikke kunde faa Adgang til at se Vridselille Strafanstalt. Det var et naturligt Krav, jeg her stillede. Vi have hvert Aar foreliggende for os Bevillinger, der vedrøre vore Strafanstalter, og hvad er naturligere end, at de enkelte Rigsdagsmænd søge at gøre sig bekendt med de Forhold, de lovgive under? Men da jeg anmodede om Adgang til at gøre mig bekendt med denne Anstalt, som man forlanger, at jeg og mine Kolleger skulle være med til at bevilge betydelige Summer til, svarede Alberti et hensynsløst Nej. Men han nøjedes ikke dermed. Her i Rigsdagen søgte han at drage dette Spørgsmaal saaledes frem, at han fik Latteren paa sin Side mod mig. Det lykkedes ham i Virkeligheden ogsaa. Jeg forstod ikke de danske Rigsdagsmænd, der den Gang tiljublede Alberti, thi det var jo ikke alene en Haan imod mig, men mod de danske Rigsdagsmænd at nægte dem Tilladelse til at bese en offentlig Institution. Jeg nævner dette lille Træk som betegnende for, hvilke Vilkaar danske Rigsdagsmænd have arbejdet under.

Men lad mig nævne et andet, som der ikke var Øre for tidligere, men nu vel er Øre for. Gennem en Menneskealder har der i et Præsteembede i Jylland siddet en Mand, om hvem det nu er konstateret gennem Vidneafhøringer, at han har været Sædelighedsforbryder, grov Sædelighedsforbryder. En jydsk Bondemand, en af de faa danske Bønder, der have vovet at kritisere og rejse Paatale her i Landet — han hedder Poul Emil Hansen af Øster Velling — har for at skaffe Renhed til Stede i sit Sogn og nogle fattige Mænd Oprejsning ofret mange Tusinde Kroner. Jeg ser den højtærede Justitsminister lytter til, hvad jeg siger her; den højtærede Justitsminister kender jo disse Forhold. Han har været Sagfører for vedkommende Mand. Han ved, hvilken Kamp han har maattet føre, og dog lykkedes det ham ikke at føre Sagen frem dertil, at han fik den Ret, der tilkom ham, eller at de Mænd, som skulde have Ret, fik den Ret, der tilkom dem. Da i Fjor vedkommende Præst endelig blev fradømt Kjole og Krave, overbevist om at have gjort sig skyldig i oprørende Sædelighedsforbrydelser og overbevist om Mened, søgte jeg paa de fire Arbejdsmands Vegne, som for nogle Aar siden vare blevne dømt for uagtsom Vidneforklaring, men som nu ved den Dom, der var overgaaet Præsten, i Virkeligheden viste sig at være uskyldige, at skaffe dem deres Ret